

Svjetski antidopinški kodeks

MEĐUNARODNI STANDARD ZA TERAPIJSKA IZUZEĆA

Konačna verzija

2015.

(Izvršno vijeće usvojilo ga je 15. studenog 2013.)

IZJAVA O OGRANIČENJU ODGOVORNOSTI

Napomena: Izvršni odbor Svjetske agencije za borbu protiv dopinga (WADA) usvojio je verziju 3.0 Međunarodnog standarda za terapijska izuzeća dana 15. studenog 2013. u Johannesburgu, Južnoafrička Republika i timu za izradu nacrtu Kodeksa dao mandat za dodatne manje izmjene verzije 3.0.

Međunarodni standard za terapijska izuzeća

Međunarodni standard za terapijska izuzeća Svjetskog antidopinškog kodeksa obavezni je Međunarodni standard razvijen kao dio svjetskog antidopinškog programa.

Međunarodni standard za terapijska izuzeća prvi puta je usvojen 2004. i stupio je na snagu 2005. Dodatne izmjene i dopune unesene su 2009., 2010. i 2011. godine. Ovaj tekst sadrži izmjene i dopune Međunarodnog standarda za terapijska izuzeća koje je 11. rujna 2013. odobrio Izvršni odbor Svjetske agencije za borbu protiv dopinga (WADA). Konačna verzija Međunarodnog standarda za terapijska izuzeća iz 2015. s izmjenama i dopunama predstavljena je Izvršnom odboru WADA-e u Johannesburgu, Južnoafrička Republika, u studenom 2013. i odobrena je. Stupa na snagu 1. siječnja 2015.

Izdavač:

Svjetska agencija za borbu protiv dopinga
Stock Exchange Tower
800 Place Victoria (Suite 1700)
PO Box 120
Montreal, Quebec,
Kanada H4Z 1B7

URL: www.wada-ama.org

Tel: + 1 514 904 9232
Fax: + 1 514 904 8650
E-mail: code@wada-ama.org

SADRŽAJ

PRVI DIO: UVOD, ODREDBE I DEFINICIJE KODEKSA	1
1.0 Uvod i opseg.....	1
2.0 Odredbe Kodeksa	1
3.0 Definicije i interpretacija	5
DRUGI DIO: STANDARDI i postupak ODOBRENJA TERAPIJSKIH IZUZEĆA.....	10
4.0 Zahtjev za <i>terapijskim izuzećem</i>	10
5.0 Odgovornosti <i>organizacija za borbu protiv dopinga</i> vezano uz <i>terapijska izuzeća</i>	11
6.0 Postupak prijave za <i>terapijsko izuzeće</i>	13
7.0 Postupak priznavanja <i>terapijskog izuzeća</i>	15
8.0 Revizije odluke WADA-e o <i>terapijskom izuzeću</i>	17
9.0 Povjerljivost podataka	18
PRILOG 1: Odredba Kodeksa 4.4 Dijagram.....	20
PRILOG 2: Predložak obrasca za prijavu za <i>terapijsko izuzeće</i>	22

PRVI DIO: UVOD, ODREDBE I DEFINICIJE KODEKSA

1.0 Uvod i opseg

Međunarodni standard za terapijska izuzeća je obavezan *međunarodni standard* razvijen u sklopu svjetskog antidopinškog programa.

Svrha Međunarodnog standarda za terapijska izuzeća je definirati (a) uvjete koje je potrebno zadovoljiti kako bi terapijsko izuzeće bilo odobreno, a kojima se dozvoljava pristupnost *zabranjene tvari* u *sportaševom uzorku* ili *korištenje* ili *pokušaj korištenja sportaša* i/ili *primjena* ili *pokušaj primjene zabranjene tvari* ili *zabranjene metode* u terapeutske svrhe; (b) odgovornosti koje snose *organizacije za borbu protiv dopinga* prilikom donošenja i objave odluka o *terapijskom izuzeću*; (c) postupak prijave *sportaša za terapijsko izuzeće*; (d) postupak priznavanja *terapijskog izuzeća sportaša* kojega mu je odobrila jedna *organizacija za borbu protiv dopinga* od strane druge *organizacije za borbu protiv dopinga*; (e) postupak revizije odluka o *terapijskom izuzeću* od strane WADA-e; i (f) stroge odredbe o povjerljivosti koje se odnose na proces vezano uz *terapijska izuzeća*.

Pojmovi korišteni u ovom *Međunarodnom standardu* su pojmovi definirani u *Kodeksu* i istaknuti su kurzivom. Pojmovi koji su definirani ovim *Međunarodnim standardom* u tekstu su podcrtani.

2.0 Odredbe Kodeksa

Sljedeće odredbe *Kodeksa* iz 2015. direktno se odnose na Međunarodni standard za terapijska izuzeća:

Odredba Kodeksa 4.4 Terapijska izuzeća (TUE).

4.4.1 Prisutnost *zabranjene tvari* ili njezinih *metabolita* ili *markera* i/ili *korištenje* ili *pokušaj korištenja*, *posjedovanje* ili *primjena* ili *pokušaj primjene zabranjene tvari* ili *zabranjene metode* ne smatra se kršenjem antidopinškog pravila, ako je u skladu s *terapijskim izuzećem* odobrenim u skladu s *Međunarodnim standardom* za terapijska izuzeća.

4.4.2 *Sportaš* koji se ne natječe na *međunarodnoj razini* mora se prijaviti svojoj *nacionalnoj organizaciji za borbu protiv dopinga* i predati zahtjev za *terapijsko izuzeće*. Ako *nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga* odbije zahtjev *sportaša* on se može žaliti

isključivo nacionalnom žalbenom tijelu opisanom u odredbama 13.2.2 i 13.2.3.

4.4.3 *Sportaš koji se natječe na međunarodnoj razini mora se prijaviti svom međunarodnom savezu.*

4.4.3.1 *Ako sportaš već ima odobreno terapijsko izuzeće od strane nacionalne organizacije za borbu protiv dopinga za tvar ili metodu u pitanju, ako to terapijsko izuzeće zadovoljava kriterije definirane u Međunarodnom standardu za terapijska izuzeća, tada ga međunarodni savez mora priznati. Ako međunarodni savez smatra da terapijsko izuzeće ne zadovoljava te kriterije i odbija ga priznati, o tome će obavijestiti sportaša i njegovu nacionalnu organizaciju za borbu protiv dopinga, bez odgode i mora navesti razloge odbitka. Sportaš i/ili nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga imaju 21 dan od takve obavijesti kako bi uputili predmet WADA-i na razmatranje. Ako se predmet proslijedi WADA-i na razmatranje, terapijsko izuzeće koje je odobrila nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga i dalje je na snazi za natjecanja na nacionalnoj razini i testiranje izvan natjecanja (ali nije valjano za natjecanja na međunarodnoj razini) do odluke WADA-e. Ako se predmet ne proslijedi WADA-i na razmatranje, terapijsko izuzeće prestaje važiti za bilo koju svrhu nakon isteka roka od 21 dana.*

4.4.3.2 *Ako sportaš nema terapijsko izuzeće koje je odobrila nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga za tvar ili metodu u pitanju, sportaš se mora prijaviti svom međunarodnom savezu i zatražiti terapijsko izuzeće čim se za to pojavi potreba. Ako međunarodni savez (ili nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga, ako je pristala razmotriti prijavu u ime međunarodnog saveza) odbije zahtjev sportaša, on o tome mora bez odgode obavijestiti sportaša te navesti razloge odbitka. Ako međunarodni savez odobri zahtjev sportaša, o tome će obavijestiti ne samo sportaša, već njegovu nacionalnu organizaciju za borbu protiv dopinga, a ako nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga smatra da terapijsko izuzeće ne zadovoljava kriterije definirane u Međunarodnom standardu za terapijska izuzeća, ona ima 21 dan od takve obavijesti kako bi uputila predmet WADA-i na razmatranje. Ako nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga predmet proslijedi WADA-i na razmatranje, terapijsko izuzeće koje je odobrio međunarodni savez i dalje je na snazi za natjecanja na međunarodnoj razini i testiranje izvan natjecanja (ali nije valjano za natjecanja na nacionalnoj razini) do odluke WADA-e. Ako nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga predmet ne proslijedi WADA-i na razmatranje, terapijsko izuzeće koje je odobrio međunarodni savez postaje valjano i za natjecanja na nacionalnoj razini nakon isteka roka za razmatranje od 21 dan.*

[Komentar odredbe 4.4.3: Ako međunarodni savez ne prizna terapijsko izuzeće koje je odobrila nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga samo zbog nepostojanja medicinske dokumentacije ili drugih podataka koji su potrebni kako bi se dokazalo zadovoljavanje kriterija Međunarodnog standarda za terapijska izuzeća, predmet ne treba slati WADA-i. Umjesto toga, predmet je potrebno zatvoriti i ponovno predati međunarodnom savezu.]

Ako međunarodni savez odluči testirati sportaša koji se ne natječe na međunarodnoj razini, on mora priznati terapijsko izuzeće koje je tom sportašu odobrila njegova nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga.]

4.4.4 *Organizator velikih sportskih događaja* može zatražiti od *sportaša* da se prijave za terapijsko izuzeće ako žele koristiti zabranjenu tvar ili zabranjenu metodu vezano uz *sportski događaj*. U tom slučaju:

4.4.4.1 *Organizator velikih sportskih događaja sportašu* će osigurati postupak prijave za *terapijsko izuzeće* ako ga *sportaš* već ne posjeduje. Ako *terapijsko izuzeće* bude odobreno, ono vrijedi samo za *sportske događaje* tog organizatora.

4.4.4.2 Ako *sportaš* već ima odobreno *terapijsko izuzeće* od strane *nacionalne organizacije za borbu protiv dopinga* ili međunarodnog saveza, ako to *terapijsko izuzeće* zadovoljava kriterije definirane u *Međunarodnom standardu* za terapijska izuzeća, tada ga *organizator velikih sportskih događaja* mora priznati. Ako *organizator velikih sportskih natjecanja* odluči da *terapijsko izuzeće* ne zadovoljava te kriterije i odbija ga priznati, o tome mora obavijestiti *sportaša* i mora navesti razloge odbitka.

4.4.4.3 Na odluku *organizatora velikih sportskih događaja* ne priznati ili odobriti *terapijsko izuzeće sportaš* može uložiti žalbu isključivo nezavisnom tijelu utvrđenom ili imenovanom od strane *organizatora velikih sportskih događaja* upravo u tu svrhu. Ako *sportaš* ne uložiti žalbu (ili ona bude odbijena), *sportaš* ne smije koristiti tvar ili metodu u pitanju vezano uz *sportski događaj*, ali bilo koje *terapijsko izuzeće* koje mu je odobrila *nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga* ili međunarodni savez za tu tvar ili metodu ostaje valjano izvan tog *sportskog događaja*.

[Komentar odredbe 4.4.4.3: Na primjer, CAS Ad Hoc odjel ili slično tijelo može funkcionirati kao nezavisno žalbeno tijelo za pojedinačne sportske događaje ili WADA može preuzeti tu funkciju. Ako niti CAS niti WADA ne preuzmu tu funkciju, WADA zadržava pravo (ali ne i obvezu) provesti reviziju odluke o terapijskom izuzeću donesene vezano uz sportski događaj u bilo kojem trenutku, u skladu s odredbom 4.4.6].

4.4.5 Ako *organizacija za borbu protiv dopinga* odluči prikupiti uzorak od osobe koja nije *sportaš na međunarodnoj ili nacionalnoj razini*, a ta osoba koristi zabranjenu tvar ili zabranjenu metodu u terapeutske svrhe,

organizacija za borbu protiv dopinga može mu dozvoliti da se retroaktivno prijavi za terapijsko izuzeće.

4.4.6 WADA mora provesti reviziju odluke međunarodnog saveza o nepriznavanju *terapijskog izuzeća* koje je odobrila *nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga* koju joj proslijedi *sportaš* ili *sportaševa nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga*. Nadalje, WADA mora provesti reviziju odluke međunarodnog saveza o tome da odobri *terapijsko izuzeće* koju joj proslijedi *sportaševa nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga*. WADA može provesti reviziju bilo koje druge odluke o *terapijskom izuzeću* u bilo kojem trenutku ili na zahtjev uključenih strana ili na vlastitu inicijativu. Ako odluka o *terapijskom izuzeću* za koju se provodi revizija zadovoljava kriterije definirane u *Međunarodnom standardu* za terapijska izuzeća, WADA se neće miješati u tu odluku. Ako odluka o *terapijskom izuzeću* ne zadovoljava te kriterije, WADA će tu odluku poništiti.

[Komentar odredbe 4.4.6: WADA ima pravo naplatiti naknadu za pokriće troškova (a) bilo koje revizije koju mora izvršiti u skladu s odredbom 4.4.6; i (b) bilo koje revizije koju odabere provesti, ako je odluka za koju se provodi revizija poništena].

4.4.7 Na bilo koju odluku međunarodnog saveza o *terapijskom izuzeću* (ili *nacionalne organizacije za borbu protiv dopinga* kada je dogovoreno razmatranje prijave u ime međunarodnog saveza) čiju reviziju ne provodi WADA ili čiju reviziju provodi WADA, ali nije poništena nakon revizije, *sportaš* i/ili *sportaševa nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga* imaju pravo uložiti žalbu, isključivo CAS-u.

[Komentar odredbe 4.4.7: U tim slučajevima, odluka na koju se ulaže žalba je odluka o terapijskom izuzeću međunarodnog saveza, ne odluka WADA-e o tome da ne provede reviziju odluke o terapijskom izuzeću ili (nakon revizije) da ne poništi odluku od terapijskog izuzeću. Međutim, vrijeme za žalbu na odluku terapijskog izuzeća ne počinje do datuma kada WADA objavi svoju odluku. U svakom slučaju, neovisno o tome je li WADA provodila reviziju odluke ili ne, WADA će biti obaviještena o žalbi kako bi mogla sudjelovati u postupku ako to želi.]

4.4.8 Na odluku WADA-e o poništavanju odluke o *terapijskom izuzeću sportaša*, *nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga* i/ili međunarodni savez na kojega se odnosi, mogu uložiti žalbu isključivo CAS-u.

4.4.9 Propust poduzimanja mjera unutar razumnog roka nakon pravilno uložene prijave za odobrenje/priznavanje *terapijskog izuzeća* ili za reviziju odluke o *terapijskom izuzeću* smatra se odbijanjem prijave.

Odredba Kodeksa 13.4 Žalbe na odluke kojima se odobrava ili uskraćuje terapijsko izuzeće

Na odluke kojima se odobrava ili uskraćuje *terapijsko izuzeće* moguće je žaliti se kako je predviđeno odredbom 4.4 gore.

3.0 Definicije i interpretacija

3.1 Definirani termini Kodeksa iz 2015. koji se koriste u Međunarodnom standardu za terapijska izuzeća:

ADAMS: Sustav za primjenu i upravljanje borbom protiv dopinga je internetski alat za upravljanje bazom podataka za unos, pohranjivanje, razmjenu i izvješćivanje podataka napravljen tako da pomaže zainteresiranim stranama i WADA-i u antidopinškom djelovanju u skladu s propisima o zaštiti podataka.

Primjena: Pružanje, opskrbljivanje, nadzor, olakšavanje ili na drugi način sudjelovanje u *korištenju* ili *pokušaju korištenja* neke *zabranjene tvari* ili *zabranjene metode* od strane neke druge *osobe*. Međutim, ova definicija ne uključuje bona fide aktivnosti medicinskog osoblja koje uključuju *zabranjenu tvar* ili *zabranjenu metodu* kada se ista koristi u stvarne i zakonske terapeutske svrhe ili druga prihvatljiva opravdanja te ne uključuje aktivnosti koje uključuju *zabranjene tvari* koje nisu zabranjene na *testiranju izvan natjecanja*, osim ako cjelokupna situacija ukazuje na to da *zabranjene tvari* nisu namijenjene za stvarne i zakonske terapeutske svrhe ili su namijenjene za poboljšanje sportskih rezultata.

Nepovoljan laboratorijski nalaz: Izvješće laboratorija ili druge organizacije koju je WADA ovlastila za testiranje kojim se u skladu s *Međunarodnim standardom* za laboratorije i odgovarajućim tehničkim dokumentima u *uzorku* utvrđuje prisutnost *zabranjene tvari* ili njezinih *metabolita* ili *markera* (uključujući povišene količine endogenih tvari) ili dokazuje *korištenje zabranjene metode*.

Organizacija za borbu protiv dopinga: *Potpisnik* koji je odgovoran za prihvaćanje pravila za pokretanje, provođenje ili nametanje bilo kojeg dijela postupka *dopinške kontrole*. To uključuje, na primjer, Međunarodni olimpijski odbor, Međunarodni paraolimpijski odbor, druge *organizatore velikih sportskih događaja* koji provode *testiranja* na svojim *sportskim događajima*, *Svjetsku agenciju za borbu protiv dopinga* (WADA), međunarodne saveze i *nacionalne antidopinške organizacije*.

Sportaš: Svaka *osoba* koja sudjeluje u sportskim događajima na međunarodnoj razini (prema definiciji svakog međunarodnog saveza) ili na nacionalnoj razini (prema definiciji nacionalne antidopinške organizacije). *Organizacija za borbu protiv dopinga* može primjenjivati antidopinška pravila na *sportaše* koji nisu *sportaši međunarodne razine* niti *sportaši nacionalne razine* te ih tako staviti unutar definicije

„sportaš“. Vezano za *sportaše* koji nisu ni *sportaši međunarodne razine* niti *sportaši nacionalne razine*, *organizacija za borbu protiv dopinga* može izabrati između sljedećeg: provoditi ograničena *testiranja* ili uopće ne provoditi *testiranja*; analizirati *uzorke* s manjim opsegom od potpunog izbornika za analizu uzoraka na *zabranjene tvari*; zatražiti ograničene podatke o lokaciji ili ih uopće ne tražiti; ne tražiti *terapijska izuzeća*. Međutim, ako *sportaš* za kojega je nadležna *organizacija za borbu protiv dopinga*, a koji se natječe ispod međunarodne ili nacionalne razine, prekrši antidopinško pravilo iz odredbe 2.1 ili odredbe 2.5 moraju se primijeniti *posljedice* navedene u *Kodeksu* (osim odredbe 14.3.2). U smislu odredbe 2.8 i odredbe 2.9 i u svrhu obrazovanja i informiranja o borbi protiv dopinga *sportaš* je svaka *osoba* koja sudjeluje u sportu pod nadležnošću svakog *potpisnika*, svake vlade ili svake druge sportske udruge koja je prihvatila *Kodeks*.

[*Komentar: Ta definicija jasno određuje da svi sportaši međunarodne ili nacionalne razine podliježu antidopinškim odredbama iz Kodeksa na precizno definiranoj međunarodnoj ili nacionalnoj sportskoj razini, koja treba biti jasno naznačena u antidopinškim pravilima međunarodnih saveza i nacionalnih organizacija za borbu protiv dopinga. Ista definicija dopušta svakoj nacionalnoj organizaciji za borbu protiv dopinga da, odluči li se za to, proširi svoj antidopinški program na natjecatelje na nižim razinama natjecanja ili na pojedince koji se bave fitnessom, ali se uopće ne natječu. Stoga bi nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga mogla, primjerice, odlučiti testirati natjecatelje na rekreacijskoj razini, ali bez da unaprijed traži terapijska izuzeća. Ali kršenje antidopinškog pravila koje uključuje nepovoljan laboratorijski nalaz ili pokušaj krivotvorenja, za rezultat ima sve posljedice uređene Kodeksom (uz iznimku odredbe 14.3.2). Odluka hoće li se posljedice primjenjivati na sportaše rekreacijske razine koji se bave fitnessom, ali se nikada ne natječu prepuštena je nacionalnoj organizaciji za borbu protiv dopinga. Na isti način organizator velikih sportskih događaja koji održava natjecanje samo za natjecatelje „masters“ razine može odlučiti testirati natjecatelje, ali ne i analizirati uzorke korištenjem cijelog izbornika zabranjenih tvari. Natjecateljima na svim razinama natjecanja moraju biti dostupne informacije o borbi protiv dopinga i odgovarajuće obrazovanje.]*

Kodeks: Svjetski antidopinški kodeks.

Sportski događaj: Niz pojedinačnih *natjecanja* koja se održavaju zajedno, pod jednim nadležnim tijelom (npr. Olimpijske igre, Svjetska plivačka natjecanja FINA-e ili Panameričke igre).

Sportaš međunarodne razine: *Sportaši* koji sudjeluju u sportu na međunarodnoj razini, prema definiciji svakog međunarodnog saveza, u skladu s *Međunarodnim standardom za testiranje* i istrage.

[*Komentar: U skladu s Međunarodnim standardom za testiranje i istrage, međunarodni savez slobodno može odrediti kriterije koje će koristiti za klasifikaciju sportaša kao sportaša međunarodne razine, npr., rangiranjem, sudjelovanjem*

na određenim međunarodnim sportskim događajima, po tipu licence, itd. Međutim, mora objaviti te kriterije u kratkom i jasnom obliku, kako bi sportaši mogli brzo i lako provjeriti kada će biti klasificirani kao sportaši međunarodne razine. Na primjer, ako kriteriji uključuju sudjelovanje na određenim međunarodnim sportskim događajima, tada međunarodni savez mora objaviti popis tih međunarodnih sportskih događaja.]

Organizator velikih sportskih događaja: Kontinentalne udruge *nacionalnih olimpijskih odbora* i druge međunarodne multidisciplinarnе sportske organizacije koje djeluju kao nadležno tijelo svakog kontinentalnog, regionalnog ili drugog *međunarodnog sportskog događaja*.

Nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga: Subjekt (i) kojega svaka država ovlašćuje i proglašava primarno odgovornim za prihvaćanje i provođenje antidopinških pravila, za organiziranje prikupljanja *uzoraka*, za postupanje s rezultatima i vođenje saslušanja, a sve to na nacionalnoj razini. Ako nadležna vlast nije imenovala takav subjekt, ulogu subjekta preuzima *nacionalni olimpijski odbor* dotične države ili subjekt koji on sam odredi.

Sportaš nacionalne razine: *Sportaši koji sudjeluju u sportu na nacionalnoj razini, prema definiciji svake nacionalne organizacije za borbu protiv dopinga, u skladu s Međunarodnim standardom za testiranje i istrage.*

Posjedovanje: Stvarno, fizičko *posjedovanje* ili pak izvedeno *posjedovanje* (koje se može ustanoviti samo ako *osoba* ima isključivu kontrolu nad *zabranjenom stvari* ili *zabranjenom metodom* ili nad prostorima u kojima *zabranjena tvar* ili *metoda* postoji); ako međutim *osoba* nema isključivu kontrolu nad *zabranjenom stvari* ili *zabranjenom metodom* ili nad prostorima u kojima *zabranjena tvar* ili *zabranjena metoda* postoji, izvedeno *posjedovanje* može se ustanoviti samo ako je *osoba* znala za postojanje *zabranjene stvari* ili *zabranjene metode* i ako je namjeravala preuzeti kontrolu nad njom. Međutim ne postoji kršenje antidopinškog pravila samo na temelju *posjedovanja* ako prije dobivanja obavijesti bilo kakve vrste o tome da je *osoba* počinila kršenje antidopinškog pravila ta *osoba* poduzme konkretne korake kojima može pokazati da nikada nije imala namjeru *posjedovati* te ako se odrekla *posjedovanja* izričito to objavljujući *organizaciji za borbu protiv dopinga*. Bez obzira na tu definiciju kupnja (putem interneta ili bilo kojim drugim putem) *zabranjene stvari* ili *zabranjene metode* predstavlja *posjedovanje* od strane *osobe* koja kupuje.

[Komentar: Prema definiciji posjedovanja, steroidi pronađeni u sportaševu automobilu mogli bi predstavljati prekršaj osim ako sportaš ne dokaže da se netko drugi koristio automobilom; u tom slučaju, organizacija za borbu protiv dopinga mora dokazati da je sportaš iako nije imao isključivu kontrolu nad vozilom, znao za postojanje steroida te da ih je namjeravao držati pod kontrolom. Sličan je tomu i slučaj steroida pronađenih u obiteljskom ormaru za držanje lijekova, koji je pod zajedničkom kontrolom sportaša i supružnika, kada organizacija za borbu protiv dopinga mora dokazati da je sportaš znao

za postojanje steroida u ormariću i da je namjeravao imati kontrolu nad njima. Sama kupovina zabranjene tvari čini posjedovanje, čak i primjerice ako proizvod ne stigne, zaprimi ga netko drugi ili je poslan na adresu treće osobe.]

Popis zabranjenih sredstava: Popis kojim se određuju zabranjene tvari i zabranjene metode.

Zabranjena metoda: Svaka metoda koja je kao takva opisana na *Popisu zabranjenih sredstava*.

Zabranjena tvar: Svaka tvar ili skupina tvari koja je opisana kao takva na *Popisu zabranjenih sredstava*.

Potpisnici: Subjekti koji potpisuju *Kodeks* i pristaju pridržavati ga se u skladu s odredbom 23.

Testiranje: Dijelovi postupka *dopinške kontrole* koji obuhvaćaju planiranje raspodjele testiranja, prikupljanje *uzorka*, rukovanje *uzorkom* i prijevoz *uzorka* u laboratorij.

Terapijsko izuzeće (TUE): Terapijsko izuzeće, kako je opisano u odredbi 4.4.

Korištenje: Upotreba, primjenjivanje, gutanje, injektiranje ili konzumiranje svake *zabranjene tvari* ili *zabranjene metode*, na sve načine.

WADA: Svjetska agencija za borbu protiv dopinga.

3.2 Dodatni definirani pojam iz *Međunarodnog standarda* za zaštitu privatnosti i osobnih podataka koji se koristi u *Međunarodnom standardu* za terapijska izuzeća:

Osobni podaci: Podaci, uključujući bez ograničenja osjetljive osobne podatke, koji se odnose na identificiranog *sudionika* ili *sudionika* kojega je moguće identificirati ili se odnose na druge *osobe* čiji podaci se obrađuju isključivo u kontekstu antidopinških aktivnosti organizacije za borbu protiv dopinga.

[3.2 Komentari: Podrazumijeva se da osobni podaci uključuju, ali nisu ograničeni na, podatke vezano uz sportaševo ime, datum rođenja, kontakte i pripadnost sportskim udrugama, lokaciju, određena terapijska izuzeća (ako postoje), rezultate antidopinških testova i postupanje s rezultatima (uključujući stegovna saslušanja, žalbe i sankcije). Osobni podaci također uključuju osobne podatke i kontakt podatke takvih osoba, kao što su medicinski stručnjaci i druge osobe koje rade sa, liječe ili

pomažu sportašu u kontekstu antidopinških aktivnosti. Takvi podaci su osobni podaci i regulira ih ovaj standard tijekom čitavog trajanja njihove obrade, neovisno o tome je li relevantni pojedinac i dalje angažiran u organiziranom sportu.]

3.3 Dodatni definirani pojmovi specifični za Međunarodni standard za terapijska izuzeća:

Terapijski: Koji se odnosi na liječenje zdravstvenog stanja lijekovima ili metodama; ili izliječenje ili pomoć u izlječenju.

Odbor za terapijska izuzeća: Vijeće kojega je osnovala *organizacija za borbu protiv dopinga* za razmatranje zahtjeva za *terapijska izuzeća*.

Odbor za terapijska izuzeća WADA-e : Vijeće kojega je osnovala WADA za reviziju odluka o terapijskim izuzećima ostalih *organizacija za borbu protiv dopinga*.

3.4 Interpretacija:

3.4.1 Osim ako nije navedeno drugačije, reference na odredbe su reference na odredbe Međunarodnog standarda za terapijska izuzeća.

3.4.2 Komentari uz razne odredbe Međunarodnog standarda za terapijska izuzeća koriste se za interpretaciju tog *Međunarodnog standarda*.

3.4 Službeni tekst Međunarodnog standarda za terapijska izuzeća održavat će WADA te će ga objaviti na engleskom i francuskom jeziku. U slučaju bilo kakvog neslaganja između engleske i francuske verzije, prednost će imati engleska verzija.

DRUGI DIO: STANDARDI I POSTUPAK ODOBRENJA TERAPIJSKIH IZUZEĆA

4.0 Zahtjev za terapijskim izuzećem

4.1 *Sportašu* se može odobriti terapijsko izuzeće ako (i samo ako) može dokazati da je zadovoljen svaki od sljedećih uvjeta:

- a. *zabranjena tvar* ili *zabranjena metoda* u pitanju potrebne su za liječenje akutnog ili kroničnog zdravstvenog stanja jer bi u protivnom *sportaševo* zdravlje bilo značajno ugroženo, ako bi mu *zabranjena tvar* ili *zabranjena metoda* bile uskraćene.
- b. terapijsko korištenje zabranjene tvari ili *zabranjene metode* vrlo vjerojatno neće dodatno poboljšati sportski rezultat više od onoga što bi se očekivalo povratkom sportaša u normalno zdravstveno stanje nakon liječenja akutnog ili kroničnog zdravstvenog stanja.
- c. ne postoji razumna terapijska alternativa *korištenju zabranjene tvari* ili *zabranjene metode*.
- d. nužnost *korištenja zabranjene tvari* ili *zabranjene metode* nije posljedica, u cijelosti ili dijelom, prethodnog *korištenja* (bez *terapijskog izuzeća*) tvari ili metode koja je bila zabranjena u trenutku takvog *korištenja*.

[Komentar odredbe 4.1: Dokumente WADA-e pod nazivom „Medicinski podaci kao potpora odlukama odbora za terapijska izuzeća“, objavljene na internetskoj stranici WADA-e, potrebno je koristiti kao pomoć u primjeni tih kriterija vezano uz pojedina zdravstvena stanja.]

4.2 Osim ako se primjenjuje neko od izuzeća navedenih u odredbi 4.3, *sportaš* koji *zabranjenu tvar* ili *zabranjenu metodu* koristi u terapijske svrhe mora ishoditi *terapijsko izuzeće* prije *korištenja* ili *posjedovanja* tvari ili metode u pitanju.

4.3 *Sportašu* je moguće odobriti retroaktivno *terapijsko izuzeće* za *korištenje zabranjene tvari* ili *zabranjene metode* u terapijske svrhe ako:

- a. je hitno liječenje ili liječenje akutnog zdravstvenog stanja bilo neophodno; ili
- b. zbog drugih izvanrednih okolnosti, nije postojalo dovoljno vremena ili mogućnost da *sportaš* preda ili da *odbor za terapijska izuzeća* razmotri, prijavu za *terapijsko izuzeće* prije prikupljanja *uzorka*; ili

- c. prema važećim pravilima *sportaš* je obavezan (vidi komentar odredbe 5.1) ili mu je dozvoljeno (vidi odredbu *Kodeksa* 4.4.5) prijaviti se za retroaktivno terapijsko izuzeće; ili

[Komentar odredbe 4.3 (c): Takvim sportašima se preporuča da pripreme zdravstvenu dokumentaciju i demonstriraju da zadovoljavaju uvjete za terapijsko izuzeće definirane odredbom 4.1, u slučaju da je prijava za retroaktivno terapijsko izuzeće potrebna nakon prikupljanja uzorka.]

- d. WADA i organizacija za borbu protiv dopinga kojoj je ili će biti predana prijava za retroaktivno terapijsko izuzeće slažu se da načelo pravičnosti nalaže odobrenje retroaktivnog terapijskog izuzeća.

[Komentar odredbe 4.3 (d): Ako se WADA i/ili organizacija za borbu protiv dopinga ne slažu s primjenom odredbe 4.3(d), na tu odluku nije moguće uložiti prigovor ili u svrhu obrane u postupku kod kršenja antidopinškog pravila ili žalbom ili na drugi način.]

5.0 Odgovornosti organizacija za borbu protiv dopinga vezano uz terapijska izuzeća

5.1 Odredba *Kodeksa* 4.4 specificira (a) koje organizacije za borbu protiv dopinga su nadležne za donošenje odluka o terapijskom izuzeću; (b) način priznavanja i poštivanja tih odluka o terapijskom izuzeću od strane ostalih organizacija za borbu protiv dopinga; i (c) kada se odluke u terapijskom izuzeću mogu revidirati i/ili postoji mogućnost žalbe.

[Komentar odredbe 5.1: Vidi Prilog 1 za grafikon sa sažetkom ključnih dijelova odredbe Kodeksa 4.4.]

Odredba Kodeksa 4.4.2 specificira nadležnost nacionalne organizacije za borbu protiv dopinga za donošenje odluka o terapijskom izuzeću za sportaše koji se ne natječu na međunarodnoj razini. U slučaju spora o tome koja nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga treba razmotriti prijavu za terapijsko izuzeće sportaša koji se ne natječe na međunarodnoj razini, odluku donosi WADA. Odluka WADA-e je konačna i ne podliježe žalbi.

Ako zahtjevi i imperativi nacionalne politike od nacionalne agencije za borbu protiv dopinga zahtijevaju davanje prioriteta određenim sportovima nad drugim sportovima u svom planu raspodjele testiranja (kako je navedeno u odredbi 4.4.1 Međunarodnog standarda za testiranje i istrage), nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga može odbiti razmatranje prijave za terapijsko izuzeće sportaša koji se bave nekim ili svim sportovima niskog prioriteta, ali u tom slučaju mora dozvoliti takvim sportašima od kojih je naknadno prikupljen uzorak da se prijave za retroaktivno terapijsko izuzeće. Nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga objavit će sve takve politike na svojoj internetskoj stranici kako bi joj sportaši na koje se odnosi imali pristup.]

5.2 Svaka nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga, međunarodni savez i organizator velikih sportskih događaja osnovat će odbor za terapijska izuzeća koji će razmatrati zadovoljavaju li prijave za odobrenje ili priznanje terapijskog izuzeća uvjete definirane u odredbi 4.1.

[Komentar odredbe 5.2: Organizator velikih natjecanja može automatski priznavati već postojeća terapijska izuzeća, međutim mora postojati mehanizam za ishođenje novih terapijskih izuzeća za sportaše koji sudjeluju u sportskom događaju, ako se ukaže potreba za tim. Svaki organizator velikih sportskih događaja sam odlučuje

o tome hoće li osnovati svoj vlastiti odbor za terapijska izuzeća ili će taj zadatak sporazumom delegirati trećoj strani (kao što je organizacija Sport Accord). Cilj u svakom slučaju je osigurati da sportaši koji se natječu u takvim sportskim događajima mogu brzo i učinkovito ishoditi terapijsko izuzeće prije samog natjecanja.]

- a. Odbor za terapijska izuzeća mora uključivati najmanje tri liječnika s iskustvom u njezi i liječenju sportaša s dobrim poznavanjem kliničke i sportske medicine. U slučajevima koji uključuju sportaše s invaliditetom, najmanje jedan član odбора za terapijska izuzeća mora imati opće iskustvo u njezi i liječenju sportaša s invaliditetom ili imati specifično iskustvo vezano uz specifičan/specifične invaliditet(e) sportaša.
- b. Kako bi se osigurala određena nezavisnost odluka, najmanje većina članova odбора za terapijska izuzeća ne smije imati političku odgovornost u organizaciji za borbu protiv dopinga koja ih imenuje. Svi članovi odбора za terapijska izuzeća moraju potpisati izjavu o sukobu interesa i povjerljivosti. (Predložak izjave dostupan je na internetskoj stranici WADA-e).

5.3 Svaka nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga, međunarodni savez i organizator velikih sportskih događaja definirat će jasan postupak prijave odboru za terapijska izuzeća za terapijsko izuzeće koji zadovoljava uvjete ovog Međunarodnog standarda. Također mora objaviti detalje tog postupka (najmanje) objavom podataka na istaknutom mjestu na svojoj internetskoj stranici i poslati te podatke WADA-i. WADA može objaviti te iste podatke na svojoj internetskoj stranici.

5.4 Svaka nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga, međunarodni savez i organizator velikih događaja odmah će poslati izvješće (na engleskom ili francuskom jeziku) o svim odlukama svog odбора za terapijska izuzeća kojima odobrava ili odbija terapijska izuzeća i svim odlukama o priznavanju ili odbijanju priznavanja odluka o terapijskom izuzeću drugih organizacija za borbu protiv dopinga, putem sustava ADAMS ili drugog sustava kojega je odobrila WADA. U pogledu odobrenih terapijskih izuzeća, podaci u izvješću će uključivati (na engleskom ili francuskom jeziku):

- a. ne samo odobrene tvari ili metode, već i dozu/e, učestalost i način odobrene primjene, trajanje terapijskog izuzeća i bilo koje uvjete koje je potrebno zadovoljiti vezano uz terapijsko izuzeće; i
- b. obrazac prijave za terapijsko izuzeće i relevantne kliničke podatke (prevedene na engleski ili francuski jezik) kojima se utvrđuje da su uvjeti odredbe 4.1. zadovoljeni vezano uz takvo terapijsko izuzeće (pristup istom imat će samo WADA, sportaševa nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga i međunarodni savez i organizator velikih sportskih događaja koji organizira događaj u kojem se sportaš želi natjecati).

[Komentar odredbe 5.4: Postupak priznavanja terapijskih izuzeća uvelike je olakšan korištenjem sustava ADAMS.]

5.5 Ako nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga sportašu odobri terapijsko izuzeće, ona sportaša mora pisanim putem upozoriti (a) da terapijsko izuzeće vrijedi samo za natjecanja na nacionalnoj razini i (b) da ako se sportaš počne natjecati na međunarodnoj razini ili sudjeluje u međunarodnom sportskom događaju, takvo terapijsko izuzeće neće vrijediti osim ako ga ne prizna relevantni međunarodni savez ili organizator velikih sportskih događaja u skladu s odredbom 7.1. Nakon toga, nacionalna organizacija za borbu protiv dopinga mora pomoći sportašu utvrditi treba li predati terapijsko izuzeće na odobrenje međunarodnom savezu ili organizatoru velikih sportskih događaja te usmjeravati i podržati sportaša kroz proces priznavanja.

5.6 Svaki međunarodni savez i organizator velikih sportskih događaja objavit će obavijest (najmanje, objavom na istaknutom mjestu na svojoj internetskoj stranici i slanjem WADA-i) koja jasno definira (1) koji sportaši u njegovoj nadležnosti mu se moraju prijaviti za terapijsko izuzeće i kada; (2) koje odluke ostalih organizacija za borbu protiv dopinga će automatski priznati vezano uz takve prijave, u skladu s odredbom 7.1(a); i (3) koje odluke o terapijskom izuzeću ostalih organizacija za borbu protiv dopinga mu se moraju predati na priznavanje u skladu odredbom 7.1(b). WADA može objaviti te iste podatke na svojoj internetskoj stranici.

5.7 Bilo koje terapijsko izuzeće koje je sportaš dobio od nacionalne organizacije za borbu protiv dopinga neće biti valjano ako se sportaš počne natjecati na međunarodnoj razini ili sudjeluje u međunarodnom sportskom događaju osim ako i sve dok međunarodni savez ne prizna to terapijsko izuzeće u skladu s odredbom 7.0. Bilo koje terapijsko izuzeće koje je sportaš dobio od međunarodnog saveza neće biti valjano ako se sportaš natječe na međunarodnom sportskom događaju organizatora velikih sportskih događaja, osim ako i sve dok relevantni organizator velikih sportskih događaja ne prizna to terapijsko izuzeće u skladu s odredbom 7.0. Kao rezultat toga, ako međunarodni savez ili organizator velikih sportskih događaja (kako je primjenjivo u pojedinačnom slučaju) odbije priznati takvo terapijsko izuzeće, tada (podložno pravu sportaša na reviziju i žalbu) se to terapijsko izuzeće neće koristiti kao isprika za prisutnost, korištenje, posjedovanje ili primjenu zabranjene tvari ili zabranjene metode navedene u terapijskom izuzeću vis-à-vis tog međunarodnog saveza ili organizatora velikih sportskih događaja.

6.0 Postupak prijave za terapijsko izuzeće

6.1 Sportaš kojemu je potrebno terapijsko izuzeće mora se prijaviti što je prije moguće (što u svakom slučaju znači najmanje 30 dana prije sljedećeg natjecanja, osim ako se ne radi o nuždi ili izvanrednim okolnostima) svojoj nacionalnog organizaciji za borbu protiv dopinga, međunarodnom savezu i/ili organizatoru velikih sportskih natjecanja (kako je primjenjivo u pojedinačnom slučaju), korištenjem priloženog obrasca za prijavu za terapijsko izuzeće. Organizacije za borbu protiv dopinga omogućit će preuzimanje obrasca za prijavu sportaša na svojoj internetskoj stranici. Obrazac se mora temeljiti na predlošku u Prilogu 2. Organizacije za borbu protiv dopinga mogu izmijeniti predložak kako bi on uključivao dodatne podatke, ali ne smiju uklanjati dijelove ili stavke istog.

6.2 *Sportaš* će obrazac za prijavu za *terapijsko izuzeće* relevantnoj *organizaciji za borbu protiv dopinga* poslati putem sustava ADAMS ili na drugi način kojega je specificirala *organizacija za borbu protiv dopinga*. Uz obrazac potrebno je priložiti:

- a. izjavu kvalificiranog liječnika, kojom se potvrđuje potreba *sportaša* za korištenje *zabranjene tvari* ili *zabranjene metode* u pitanju u terapijske svrhe; i
- b. potpuna povijest bolesti, uključujući dokumentaciju originalnog dijagnostičara (kada je moguće) i rezultate svih ispitivanja, laboratorijskih testova i slika koje se odnose na prijavu.

[Komentar odredbe 6.2 (b): Podaci koji se šalju vezano uz dijagnozu, liječenje i valjanost moraju se temeljiti na WADA-inim dokumentima naziva „Medicinski podaci kao potpora odlukama odбора za terapijska izuzeća“.]

6.3 *Sportaš* mora imati kompletnu kopiju prijave za *terapijsko izuzeće* i svih poslanih materijala i podataka koji podržavaju takvu prijavu.

6.4 Prijavu za *terapijsko izuzeće* će odbor za terapijska izuzeća razmatrati samo nakon primitka pravilno popunjenog obrasca za prijavu, uz priložene sve relevantne dokumente. Nepotpune prijave će se vraćati *sportašu* kako bi ih dopunio i ponovno poslao.

6.5 Odbor za terapijska izuzeća može zatražiti od *sportaša* ili njegovog liječnika bilo koje dodatne podatke, ispitivanja ili slike ili druge podatke koje smatra potrebnima kako bi razmotrio *sportaševu* prijavu; i/ili može tražiti pomoć takvog drugog medicinskog ili znanstvenog stručnjaka kako smatra prikladnim.

6.6 *Sportaš* snosi bilo koje troškove nastale prilikom prijave za *terapijsko izuzeće* i dopune iste kako to zatraži odbor za terapijska izuzeća.

6.7 Odbor za terapijska izuzeća odlučit će o tome odobriti ili odbiti prijavu što je prije moguće, a obično (tj. osim ako ne postoje izvanredne okolnosti) ne kasnije od 21 dana nakon primitka potpune prijave. Ako je prijava za *terapijsko izuzeće* predana u razumnom roku prije *sportskog događaja*, odbor za terapijska izuzeća mora se potruditi donijeti odluku prije početka *sportskog događaja*.

6.8 Odluka odбора za terapijska izuzeća mora se *sportašu* poslati pisanim putem i mora se staviti na raspolaganje WADA-i i drugim *organizacijama za borbu protiv dopinga* putem sustava ADAMS ili bilo kojeg drugog sustava kojega je odobrila WADA, u skladu s odredbom 5.4.

- a. Odluka o odobravanju *terapijskog izuzeća* mora specificirati dozu/e, učestalost, način i trajanje *primjene zabranjene tvari* ili *zabranjene metode* u pitanju koje odbor za terapijska izuzeća odobrava, reflektirajući

kliničke okolnosti, kao i bilo koje uvjete vezano uz *terapijsko izuzeće*.

- b. Odluka o odbijanju prijave za *terapijsko izuzeće* mora uključivati objašnjenje razloga odbitka.

6.9 Svako terapijsko izuzeće imat će specificirano trajanje, sukladno odluci odbora za terapijska izuzeća, na kraju kojega *terapijsko izuzeće* automatski ističe. Ako *sportaš* i dalje mora nastaviti *koristiti zabranjenu tvar* ili *zabranjenu metodu* nakon datuma isteka *terapijskog izuzeća*, on mora poslati prijavu za novo *terapijsko izuzeće* dovoljno unaprijed prije datuma isteka, kako bi postojalo dovoljno vremena za donošenje odluke o prijavi prije datuma isteka.

[Komentar odredbe 6.9: Trajanje valjanosti određuje se u skladu s WADA-inim dokumentima naziva „Medicinski podaci kao potpora odlukama odbora za terapijska izuzeća“.]

6.10 *Terapijsko izuzeće* bit će povučeno prije isteka datuma ako *sportaš* na vrijeme ne ispuni bilo koje zahtjeve ili uvjete koje je odredila *organizacija za borbu protiv dopinga* koja odobrava *terapijsko izuzeće*. Alternativno, *terapijsko izuzeće* može poništiti i WADA nakon revizije ili žalbe.

6.11 Kada se *nepovoljan laboratorijski nalaz* utvrdi netom nakon isteka *terapijskog izuzeća* za *zabranjenu tvar* u pitanju ili njegovog povlačenja ili poništavanja, *organizacija za borbu protiv dopinga* koja provodi inicijalnu reviziju *nepovoljnog laboratorijskog nalaza* (odredba Kodeksa 7.2) razmotrit će je li nalaz konzistentan s *korištenjem zabranjene tvari* prije isteka, povlačenja ili poništavanja *terapijskog izuzeća*. Ako je to slučaj, takvo *korištenje* (i bilo koja *prisutnost zabranjene tvari* u *sportaševom uzorku* kao rezultat toga) neće se smatrati kršenjem antidopinškog pravila.

6.12 U slučaju da se, nakon što mu je *terapijsko izuzeće* odobreno, *sportaševa* doza, učestalost, način ili trajanje *primjene zabranjene tvari* ili *zabranjene metode* značajno razlikuju od one specificirane u *terapijskom izuzeću*, *sportaš* se mora prijaviti za novo *terapijsko izuzeće*. Ako prisutnost, *korištenje*, *posjedovanje* ili *primjena zabranjene tvari* ili *zabranjene metode* nisu dosljedne s uvjetima odobrenog *terapijskog izuzeća*, činjenica da *sportaš* ima *terapijsko izuzeće* neće spriječiti donošenje odluke o počinjenom kršenju antidopinškog pravila.

7.0 Postupak priznavanja terapijskog izuzeća

7.1 Odredba Kodeksa 4.4 od *organizacija za borbu protiv dopinga* zahtijeva priznavanje *terapijskih izuzeća* drugih *organizacija za borbu protiv dopinga* kako bi se zadovoljili uvjeti odredbe 4.1. Stoga, ako se *sportaš* mora prijaviti za *terapijsko izuzeće* međunarodnog saveza ili *organizatora velikih sportskih natjecanja*, a već posjeduje *terapijsko izuzeće*, on neće predati prijavu za novo *terapijsko izuzeće* međunarodnom savezu ili *organizatoru velikih sportskih natjecanja*. Umjesto toga:

- a. Međunarodni savez ili *organizator velikih sportskih događaja* mogu objaviti obavijest o tome da će automatski priznati odluke o *terapijskim izuzećima* donesene u skladu s odredbom Kodeksa 4.4 (ili određene kategorije takvih odluka, tj. one odluke koje su donijele specificirane *organizacije za borbu protiv dopinga* ili one koje se odnose na pojedinačne *zabranjene tvari*), pod uvjetom da su takve odluke o *terapijskom izuzeću* objavljene u skladu s odredbom 5.4 i stoga su dostupne WADA-i za reviziju. Ako *sportашevo terapijsko izuzeće* spada u kategoriju onih koja se automatski priznaju na taj način u vrijeme odobravanja *terapijskog izuzeća*, *sportаш* ne mora poduzimati daljnje radnje.

[Komentar odredbe 7.1 (a): Kako bi se smanjilo opterećenje sportaša, preporuča se automatsko priznavanje odluka o terapijskom izuzeću nakon što su one objavljene u skladu s odredbom 5.4. Ako međunarodni savez ili organizator velikih sportskih događaja ne želi automatski priznati sve takve odluke, on mora automatski priznati što je više takvih odluka moguće, na primjer objavom popisa organizacija za borbu protiv dopinga čije odluke o terapijskom izuzeću će automatski priznavati, i/ili popisa onih zabranjenih tvari za koje će automatski priznavati terapijska izuzeća. Objavit će ih na isti način kako je definirano odredbom 5.3, tj. obavijest mora biti istaknuta na internetskoj stranici međunarodnog saveza i poslana WADA-i i nacionalnim organizacijama za borbu protiv dopinga.]

- b. U nedostatku takvih automatskih priznanja, *sportaši* će poslati zahtjev za priznavanje *terapijskog izuzeća* međunarodnom savezu ili *organizatoru velikih sportskih događaja* u pitanju ili putem sustava ADAMS ili ako je taj međunarodni savez ili *organizator velikih sportskih događaja* drugačije specificirao. Uz zahtjev je potrebno priložiti kopiju *terapijskog izuzeća* i originalni obrazac prijave za *terapijsko izuzeće* te prateće materijale navedene u odredbama 6.1 i 6.2 (osim ako je *organizacija za borbu protiv dopinga* koja je odobrila *terapijsko izuzeće* već stavila *terapijsko izuzeće* i prateće materijale na raspolaganje putem sustava ADAMS li drugog sustava kojega je odobrila WADA, u skladu s odredbom 5.4).

7.2 Nepotpuni zahtjevi za priznavanje *terapijskog izuzeća* bit će vraćeni *sportašu* kako bi ih dopunio i ponovno poslao. Nadalje, odbor za terapijska izuzeća može zatražiti od *sportaša* ili njegovog liječnika bilo koje dodatne podatke, ispitivanja ili slike ili druge podatke koje smatra potrebnima kako bi razmotrio *sportašev* zahtjev za priznavanje *terapijskog izuzeća*; i/ili može tražiti pomoć takvog drugog medicinskog ili znanstvenog stručnjaka kako smatra prikladnim.

7.3 *Sportаш* snosi bilo koje troškove nastale prilikom predaje zahtjeva za priznavanje *terapijskog izuzeća* i dopune istog kako to zatraži odbor za terapijska izuzeća.

7.4 Odbor za terapijska izuzeća odlučit će o tome hoće li priznati *terapijsko izuzeće* ili ne što je prije moguće, a obično (tj. osim ako ne postoje izvanredne okolnosti) ne kasnije od 21 dana nakon primitka potpunog zahtjeva za priznavanje. Ako je zahtjev

predan u razumnom roku prije *sportskog događaja*, odbor za terapijska izuzeća mora se potruditi donijeti odluku prije početka *sportskog događaja*.

7.5 Odluka odbora za terapijska izuzeća mora se *sportašu* poslati pisanim putem i mora se staviti na raspolaganje WADA-i i drugim *organizacijama za borbu protiv dopinga* putem sustava ADAMS ili bilo kojeg drugog sustava kojega je odobrila WADA. Odluka o nepriznavanju *terapijskog izuzeća* mora uključivati objašnjenje razloga nepriznavanja.

8.0 Revizije odluke WADA-e o terapijskom izuzeću

8.1 Odredba *Kodeksa* 4.4.6 definira da WADA, u *određenim slučajevima*, mora provesti reviziju odluka o *terapijskom izuzeću* međunarodnih saveza i da može provesti reviziju ostalih odluka o *terapijskom izuzeću*, u svakom slučaju kako bi odredila jesu li uvjeti odredbe 4.1 zadovoljeni. WADA će za provedbu takvih revizija osnovati odbor za terapijska izuzeća WADA-e koji zadovoljava uvjete definirane odredbom 5.2.

8.2 Svaki zahtjev za revizijom mora se WADA-i poslati pisanim putem uz plaćenu naknadu koju je odredila WADA, kao i kopije svih podataka definiranih odredbom 6.2 (ili, u slučaju revizije odluke o odbijanju *terapijskog izuzeća*, sve podatke koje je *sportaš* poslao vezano uz originalnu prijavu za *terapijsko izuzeće*). Zahtjev je potrebno kopirati strani čija odluka će biti predmetom revizije i *sportašu* (ako on ne traži reviziju).

8.3 Ako se zahtjev odnosi na reviziju odluke o *terapijskom izuzeću* za koju WADA nije obavezna provesti reviziju, WADA će obavijestiti *sportaša* čim bude moguće nakon primitka zahtjeva o tome hoće ili neće proslijediti odluku o *terapijskom izuzeću* odboru za terapijska izuzeća WADA-e na reviziju. Ako WADA odluči da neće proslijediti odluku o *terapijskom izuzeću*, *sportašu* će vratiti plaćenu naknadu. Bilo koja odluka WADA-e o tome da ne proslijedi odluku o *terapijskom izuzeću* odboru za terapijska izuzeća WADA-e je konačna i ne podliježe žalbi. Međutim, i dalje postoji mogućnost žalbe na odluku o *terapijskom izuzeću* kako je definirano u odredbi *Kodeksa* 4.4.7.

8.4 Ako se zahtjev odnosi na reviziju odluke o *terapijskom izuzeću* međunarodnog saveza za koju je WADA obavezna provesti reviziju, WADA može unatoč tome vratiti odluku međunarodnom savezu (a) radi objašnjenja (na primjer, ako razlozi nisu jasno definirani u odluci); i/ili (b) na ponovno razmatranje od strane međunarodnog saveza (na primjer, ako je terapijsko izuzeće odbijeno samo zbog nepostojanja medicinskih testova ili drugih podataka koji su potrebni kako bi se dokazalo zadovoljavanje uvjeta odredbe 4.1).

8.5 Ako se zahtjev za reviziju proslijedi odboru za terapijska izuzeća WADA-e, odbor može tražiti dodatne podatke od *organizacije za borbu protiv dopinga* i/ili *sportaša*, uključujući dodatne slike kako je opisano u odredbi 6.5. i/ili može tražiti pomoć takvog drugog medicinskog ili znanstvenog stručnjaka kako smatra prikladnim.

8.6 Odbor za terapijska izuzeća WADA-e poništiti će odobrenje bilo kojeg *terapijskog izuzeća* koje ne zadovoljava uvjete odredbe 4.1. Ako je *terapijsko izuzeće* koje je poništeno bilo prospektivno *terapijsko izuzeće* (za razliku od retroaktivnog *terapijskog izuzeća*), takvo poništavanje stupit će na snagu datuma kojega odredi WADA (ne ranije od datuma obavijesti WADA-e *sportašu*). Poništenje se neće primjenjivati retroaktivno i *sportaševi* rezultati prije takve obavijesti se ne *diskvalificiraju*. Međutim, ako je poništeno *terapijsko izuzeće* retroaktivno, poništenje će također biti retroaktivno.

8.7 Odbor za terapijska izuzeća WADA-e poništiti će bilo koju odluku o odbitku *terapijskog izuzeća* gdje *terapijsko izuzeće* zadovoljava uvjete odredbe 4.1, tj. odobrit će *terapijsko izuzeće*.

8.8 Ako odbor za terapijska izuzeća WADA-e provodi reviziju odluke međunarodnog saveza koja mu je prosljeđena u skladu s odredbom Kodeksa 4.4.3 (tj. obavezna revizija), on može tražiti od organizacije za borbu protiv dopinga koja „izgubi“ reviziju (tj. *organizacija za borbu protiv dopinga* sa čijim stavom se ne slaže) da (a) nadoknadi naknadu strani koja je prosljedila odluku *WADA-i* (kako je primjenjivo u pojedinačnom slučaju); i/ili (b) plati troškove nastale *WADA-i* u pogledu te revizije, do razmjera koje ne pokriva takva naknada.

8.9 Ako odbor za terapijska izuzeća WADA-e poništi odluku o terapijskom izuzeću koju je WADA odlučila revidirati prema vlastitoj odluci, WADA može tražiti od *organizacije za borbu protiv dopinga* koja je donijela odluku da plati troškove nastale *WADA-u* u pogledu te revizije.

8.10 WADA će bez odgode *sportašu* i njegovoj *nacionalnoj organizaciji za borbu protiv dopinga* i međunarodnom savezu (i, kako je primjenjivo u pojedinačnom slučaju, *organizatoru velikih sportskih događaja*) poslati obrazloženu odluku odbora za terapijska izuzeća WADA-e.

9.0 Povjerljivost podataka

9.1 Prikupljanje, pohranjivanje, obrada, objava i zadržavanje osobnih podataka tijekom procesa vezano uz *terapijska izuzeća organizacija za borbu protiv dopinga* i WADA-e, moraju se vršiti u skladu s *Međunarodnim standardom za zaštitu privatnosti i osobnih podataka*.

9.2 *Sportaš* koji se prijavljuje za odobrenje *terapijskog izuzeća* ili priznavanje *terapijskog izuzeća* dat će pisanu suglasnost:

- a. za slanje svih podataka koji se odnose na prijavu članovima svih odbora za terapijska izuzeća s nadležnosti sukladno ovom *Međunarodnom standardu* za reviziju predmeta i, ako je potrebno, drugim nezavisnim medicinskim i znanstvenim stručnjacima i svom neophodnom osoblju (uključujući osoblje WADA-e) uključenom u upravljanje, reviziju ili žalbu na prijave za *terapijska izuzeća*;

- b. za slanje sve zdravstvene dokumentacije odboru za terapijska izuzeća od strane liječnika *sportaša*, a koju odbor za terapijska izuzeća smatra potrebnom kako bi razmotrio i donio odluku o prijavi *sportaša*; i
- c. za objavu odluke o prijavi svim *organizacijama za borbu protiv dopinga* s nadležnošću *testiranja* i/ili nadležnošću postupanja s rezultatima nad *sportašem*.

[Komentar odredbe 9.2: Prije prikupljanja osobnih podataka ili dobivanja suglasnosti *sportaša*, *organizacija za borbu protiv dopinga* će *sportašu* poslati informacije definirane odredbom 7.1 Međunarodnog standarda za zaštitu privatnosti i osobnih podataka.]

9.3 Prijava za *terapijsko izuzeće* obrađivat će se u skladu sa strogim načelima medicine o pacijentovim pravima na privatnost i povjerljivost. Članovi odbora za terapijska izuzeća, nezavisni stručnjaci i relevantno osoblje *organizacije za borbu protiv dopinga* provodit će sve svoje aktivnosti vezano uz proces u strogoj povjerljivosti i potpisat će odgovarajuće ugovore o povjerljivosti. Posebice će u tajnosti čuvati sljedeće podatke:

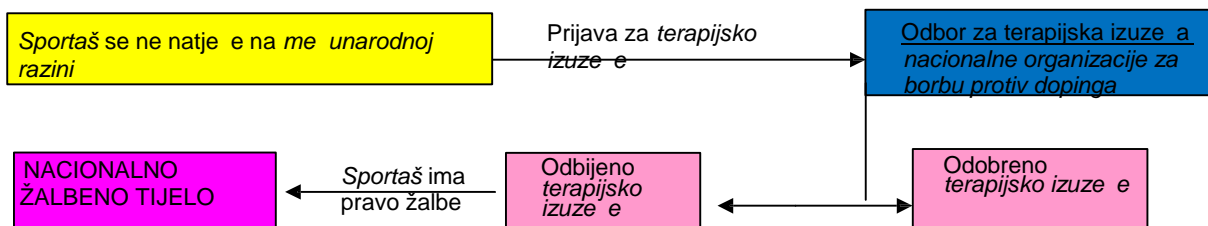
- a. svu zdravstvenu dokumentaciju i podatke koje pošalje *sportaš* i liječnik/liječnici uključen/i u skrb *sportaša*.
- b. sve detalje prijave, uključujući ime liječnika uključenog/uključenih u postupak.

9.4 Ako *sportaš* želi osporiti pravo odbora za terapijska izuzeća za traženje bilo koje medicinske dokumentacije u *njegovo* ime, *sportaš* će o tome obavijestiti svog liječnika pisanim putem; pod uvjetom da će se, kao rezultat takvog osporavanja, prijava *sportaša* za *terapijsko izuzeće* ili priznavanje postojećeg *terapijskog izuzeća* smatrati povučenom bez odobrenja/priznavanja.

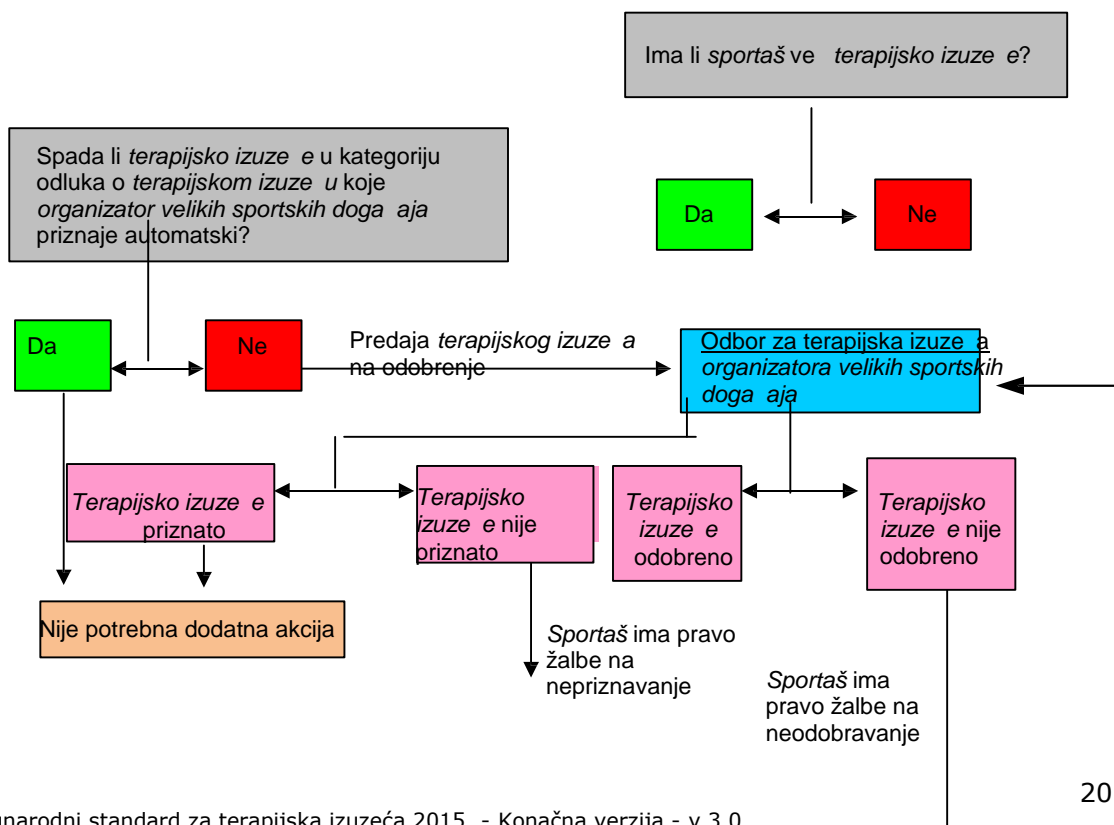
9.5 *Organizacija za borbu protiv dopinga* koristit će podatke dobivene od *sportaša* samo vezano uz prijavu za *terapijsko izuzeće* kako bi procijenilo istu i u istragama i postupcima u kontekstu potencijalnog kršenja antidopinškog pravila.

PRILOG 1: ODREDBA KODEKSA 4.4 DIJAGRAM

1. Postupak terapijskog izuzeća ako se sportaš ne natječe na međunarodnoj razini kada se pojavi potreba za terapijskim izuzećem

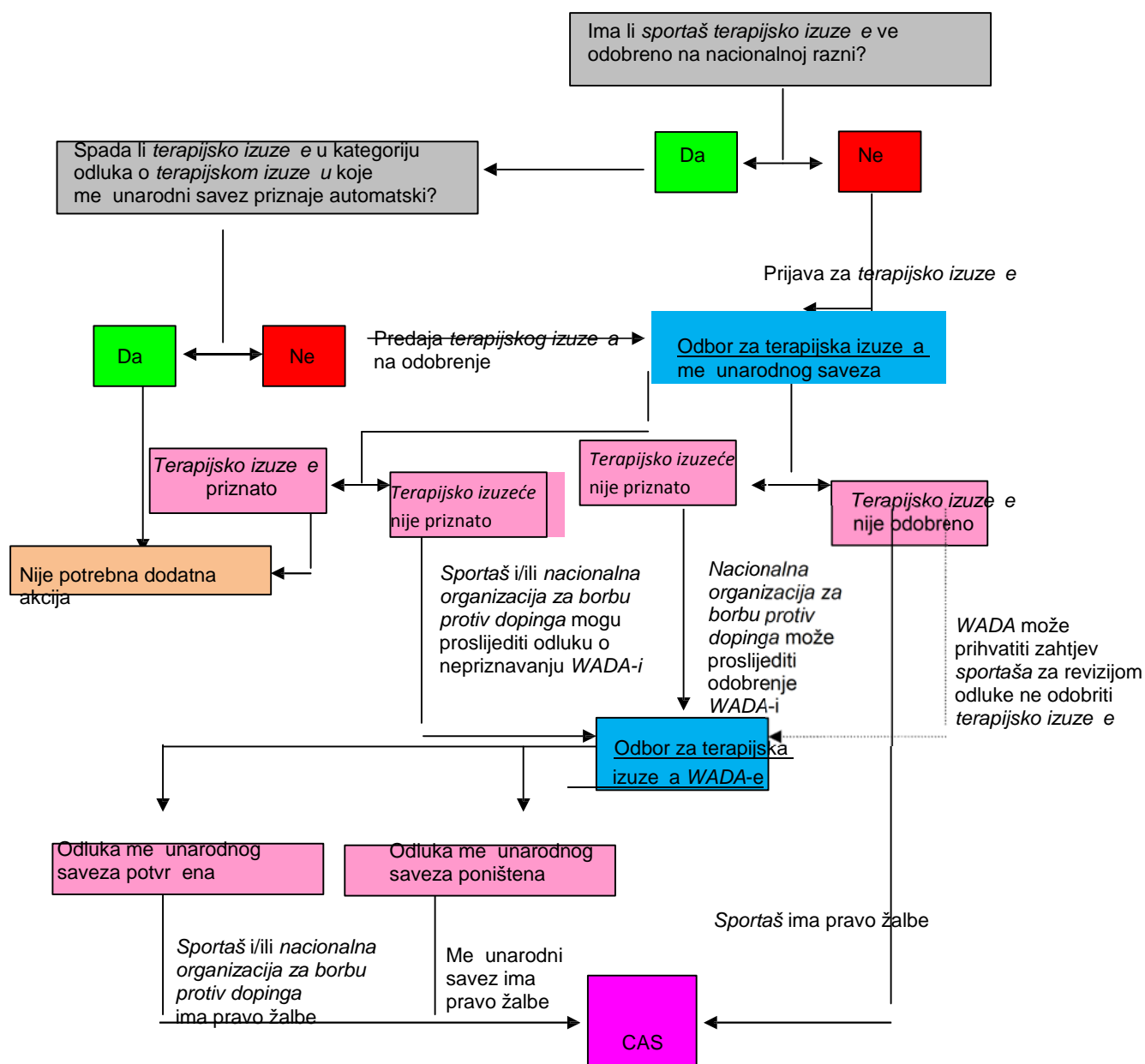

2. Sportaš sudjeluje u sportskom događaju za koji organizator velikih sportskih događaja ima svoje vlastite uvjete za terapijska izuzeća

ŽALBENO TIJELO
ORGANIZATORA
VELIKIH SPORTSKIH
DOGAĐAJA

3. Postupak terapijskog izuzeća kada se sportaš natječe na međunarodnoj razini (i time mora zadovoljiti uvjete za terapijska izuzeća međunarodnog saveza) kada se ukaže potreba za terapijskim izuzećem

PRILOG 2: PREDLOŽAK OBRASCA ZA PRIJAVU ZA TERAPIJSKO IZUZEĆE

Identifikacija organizacije za borbu protiv dopinga
(Logotip ili ime organizacije za borbu protiv dopinga)

OBRAZAC ZA PRIJAVU ZA terapijsko izuzeće

Molimo Vas popunite sve dijelove velikim štampanim slovima ili na računalu. Sportaš popunjava dijelove 1, 5, 6 i 7; liječnik popunjava dijelove 2, 3 i 4. Nečitke ili nepotpune prijave bit će vraćene i potrebno ih je ponovno poslati čitke i potpune.

1. Podaci sportaša

Prezime: _____	Ime: _____
Žensko ☐ Muško ☐	Datum rođenja (d/m/g): _____
Adresa: _____	
Grad: _____	Zemlja: _____
Poštanski broj: _____	
Telefon: _____ (s međunarodnim pozivnim brojem)	E-mail: _____
Sport: _____	Disciplina/Pozicija: _____
Međunarodna ili nacionalna sportska organizacija: _____	
Ako ste sportaš s invaliditetom, molimo Vas navedite invaliditet: _____ _____	

2. Zdravstveni podaci (*nastavite na posebnom listu papira ako je potrebno*)

Dijagnoza:

Ako se odobreni lijek može koristiti za liječenje zdravstvenog stanja molimo Vas priložite kliničko opravdanje za zatraženo korištenje zabranjenog lijeka.

<u>Napomena</u>	<u>Dijagnoza</u>
------------------------	-------------------------

	<p><i>Uz ovu prijavu potrebno je priložiti i proslijediti dokaze koji potvrđuju dijagnozu. Medicinski dokazi moraju uključivati kompletnu povijest bolesti i rezultate svih relevantnih ispitivanja, laboratorijskih testova i slika. Kopije originalnih izvješća ili pisama potrebno je priložiti, kada je to moguće. Dokazi moraju biti što je objektivniji moguće u kliničkim okolnostima. U slučaju nedokazivih uvjeta, nezavisno potporno medicinsko mišljenje pomoći će ovoj prijavi.</i></p>
--	---

3. Detalji o lijeku

<i>Zabranjena(e) tvar(i): Generičko ime</i>	Doza	Način primjene:	Učestalost	Trajanje liječenja
1.				
2.				
3.				

4. Izjava liječnika

Potvrđujem da su podaci u dijelovima 2 i 3 gore točni i da je gore navedeno liječenje medicinski prikladno.

Ime:

Specijalist:

Adresa: _____

Telefon: _____

Fax: _____

E-mail: _____

Potpis liječnika: _____

Datum:

5. Retroaktivne prijave

<p>Je li ovo retroaktivna prijava?</p> <p>Da: ☐</p> <p>Ne: ☐</p> <p>Ako da, kojeg datuma je počelo liječenje?</p> <p>_____</p> <p>—</p>	<p>Molimo navedite razlog:</p> <p>hitno liječenje ili liječenje akutnog zdravstvenog stanja bilo je neophodno ☐</p> <p>zbog drugih izvanrednih okolnosti, nije postojalo dovoljno vremena ili mogućnost predati prijavu prije prikupljanja uzorka ☐</p> <p>prijava unaprijed nije potrebna sukladno važećim pravilima ☐</p> <p>ostalo ☐</p> <p>Molimo pojasnite:</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
--	---

6. Prethodne prijave

<p>Jeste li već predavali prijavu/e za terapijska izuzeća?</p>	<p>Da ☐</p>
<p>Ne ☐</p>	
<p>Za koju tvar ili metodu?</p> <p>_____</p>	
<p>Kome? _____</p> <p>_____</p>	<p>Kada?</p>
<p>Odluka: Odobrena ☐</p>	<p>Nije odobrena ☐</p>

7. Izjava sportaša

Ja, _____, potvrđujem da su podaci navedeni pod 1, 5 i 6 točni. Odobravam slanje moje osobne medicinske dokumentacije *organizaciji za borbu protiv dopinga* kao i ovlaštenom osoblju *WADA-e, odboru za terapijska izuzeća WADA-e* i drugim relevantnim *odborima za terapijska izuzeća organizacija za borbu protiv dopinga* koji imaju pravo na te podatke sukladno Svjetskom antidopinškom kodeksu („*Kodeks*“) i/ili Međunarodnom standardu za terapijska izuzeća.

Pristajem na to da moj/i liječnik/liječnici osobama navedenima gore pošalju bilo koje medicinske podatke koje smatraju potrebnima za razmatranje i odluku o mojoj prijavi.

Razumijem da će se moji podaci koristiti samo prilikom evaluacije mog zahtjeva za *terapijskim izuzećem* i u kontekstu istraga i postupaka kod potencijalnog kršenja antidopinškog pravila. Razumijem da ako ikada budem htio (1) dobiti više informacija o korištenju mojih medicinskih podataka; (2) koristiti svoje pravo pristupa i ispravka; ili (3) osporiti pravo tim organizacijama za dobivanje mojih medicinskih podataka o tome moram obavijestiti svog liječnika i svoju *organizaciju za borbu protiv dopinga* pisanim putem. Razumijem i slažem se da može biti potrebno zadržati moje podatke vezane uz terapijsko izuzeće poslane prije povlačenja mog pristanka samo u svrhu utvrđivanja mogućeg kršenja antidopinškog pravila, kada je to uvjetovano odredbama *Kodeksa*.

Pristajem na to da se odluka o ovoj prijavi dostavi svim *organizacijama za borbu protiv dopinga* ili drugim organizacijama koje su nadležne za *testiranje* i/ili postupanje s rezultatima nada mnom.

Razumijem i prihvaćam da se primatelji mojih podataka i odluke o ovoj prijavi mogu nalaziti izvan zemlje u kojoj boravim. U nekoj od tih zemalja zakoni za zaštitu podataka i privatnosti mogu se razlikovati od onih zemlje u kojoj ja boravim.

Razumijem da ako smatram da se moji osobni podaci ne koriste u skladu s ovom suglasnosti i Međunarodnim standardom za zaštitu privatnosti i osobnih podataka, mogu uložiti prigovor *WADA-i* ili *CAS-u*.

Potpis sportaša: _____

Datum:

Potpis roditelja/staratelja: _____

Datum:

(Ako je *sportaš maloljetnik* ili ima invaliditet koji mu onemogućuje potpisivanje ovog obrasca, roditelj ili staratelj potpisuje obrazac u ime *sportaša*)

**Molimo Vas, ispunjeni obrazac pošaljite na
..... na sljedeći način (zadržite kopiju za
vlastitu evidenciju):**